

FCI – Standard nr 137 / 05. 06. 2002 / D

PÜRENEE MÄESTIKUKOER

(Chien de montagne des Pyrénées)

TÕLGE : Dr. J.-M. Paschoud ja pr R.Binder (saksa keelde).

PÄRITOLU: Prantsusmaa.

KEHTIVA ORIGINALSTANDARDI AVALDAMISE

AEG:

13. 03. 2001

KASUTUS: Karjakaitsekoer mäestikukarjatamisel.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 2

Pinšerid, šnautserid, molossid ja šveitsi alpi karjakoerad .

Alarühm 2.2.

Molossid. Mäestikukoerad.

Töökasseteta.

LÜHIKENE AJALOO LINE ÜLEVAADE :

Pürenee mäestikukoer, kes on Pürenee mäestikualadel esinenud arvatutest aegadest, sai tuntuks juba keskajal ja teda hakati kasutama losside valvekoerana; tõu olemasolu dokumenteeriti Gaston Phoebus' e poolt juba 14ndal aastasajal. 17. sajandil oli ta kasutuses seltsikoerana ning nautis elu ka Louis XIV luksuslikus õukonnas. Esimesed täpsed kirjeldused sellest koerast avaldati krahv de Bylandt'i raamatus aastal 1897. Kümme aastat hiljem asutati esimene tõuklubi ja aastal 1923 kinnitas Pürenee mäestikukoera sõprade ühing (la Réunion des Amateurs de Chiens Pyrénéens) Bernard SÉNAC-LAGRANGE' initsiatiivil tõu ametliku standardi S.C.C. (Société Centrale Canine de France – Prantsusmaa Koerte Keskliidu) juures. Kaasaegne tõustandard on säilinud väga lähedasena oma 1923. aastal väljatöötatud algupärasele versioonile; kõik sisse viidud muudatused on tehtud vaid täpsustavatena.

ÜLDMULJE :

Suur, imponentne, tugeva kehaehitusega koer, kellel ei puudu samas ka teatav elegantsus.

OLULISED PROPORSIOONID :

- Koljuosa suurim laius on võrdne koljuosa pikkusega.
- Koonuosa on mõnevõrra lühem koljuosast.
- Õlanukist istmikunukini mõõdetud kerepikkus ületab veidi turjakõrguse.
- Rinnakorvi sügavus vastab umbes poolele turjakõrgusest või on sellest mõnevõrra väiksem.

KÄITUMINE / ISELOOM :

Kuna see koeratõug on ette nähtud eranditult vaid karja kaitseks röövloomade rünnakute vastu, rahuldab aretusvalikut vaid selliste omadustega koer, kellel on kontrollitud sobivust valvama, tähelepanu äratavat

käitumist ja suhet oma karjaga. Siinkohal esiletoodud iseärasusi rõhutavad jõulisus ja liikuvus, nagu ka õrn hoolitsus ja kiindumus oma kaitsealuste suhtes. Sellel kaitsekoeral on kalduvust sõltumatusele ning omaalgatuslikkusele, mis nõuab tema peremehelt teatavat autoriteedi kehtestamist.

PEA :

Koera suurusega võrreldes mitte liiga võimas; pea on külgedelt üsna lame.

PEAPIIRKOND :

Kolju : Koljuosa suurim laius vastab tema pikkusele. Kolju on veidi kumerdunud ja seega on lauba külgosad hästi täitunud. Kuklakühm on selgelt märgatav ja tagantpoolt näib koljuosa teravatipulisena. Kulmukaared ei ole oluliselt rõhutatud ning laubavagu silmadevahelise astanguna vaevutuntav.

Üleminek laubalt koonule : Kerge kaldega.

NÄOPIIRKOND :

Ninapeegel : Täies ulatuses must.

Koon : Lai, veidi lühem kui koljuosa, ninatipu suunas ühtlaselt ahenev. Pealtvaates on koon tõmbiotsalise V kujuline. Silmade alt hästi täitunud.

Mokad : Veidi rippuvad mokad katavad napilt alalõuad; mokad on mustad või väga tugevasti mustalaigulised, niisamuti igemed.

Lõuad / Hambad : Hammastik peab olema täiskomplektne, hambad terved ja valged. Kääritaoline hambumus (ülemised lõikehambad asetsevad vahet jätmata alumiste ees). Lubatud on ka otsehambumus, ka selliselt, kui mõlemad keskmised alumised lõikehambad on oma reast ettepoole vajunud.

Silmad : Üsna väikesed, mandlikujulised, kergelt viltuse asetusega; targa ja mõtliku ilmega; tumeda merevaigu

värvi. Mustaservalised silmalaud ei ole lõdvad. Pilk on pehme ja usaldav.

Kõrvad : Asetsevad silmade kõrgusel, üsna väikesed, ümaratipulise kolmnurga kujulised. Allasuunas pea külgedele laskuvad ja tähelepanelikkuse korral veidi kõrgemale kerkivad.

KAEL :

Tugev, üsna lühike, vähese kaelalotiga.

KERE :

Õlanukist istmikunukini mõõdetud kerepikkus ületab veidi turjakõrguse. Vahemaa rinnakuluust maani on umbes pool turjakõrgusest ega tohi mingil juhul sellest väiksem olla.

Ülemine profiiljoon : Hästi kompaktne.

Turi : Lai.

Selg : Hea pikkusega, kindel.

Nimme (lanne) : Keskmise pikkusega.

Laudjas : Veidi laskuv ja üsna rõhutatud puusanukkidega.

Rindkere : Mitte niivõrd liiga sügav, pigem lai ja pikk. Ulatub küünarnukkide kõrguseni, kuid mitte sügavamale. Rinnakorvi sügavus on võrdne poolega turjakõrgusest või on veidi väiksem. Roided on kergelt kaardunud.

Tühimikud : Mõõduka sügavusega.

SABA :

Saba ulatub vähemalt kannanukkideni. See on kohevakarvaline ja moodustab vimpli. Rahulikus olekus on saba madala asetusega, eelistatumalt selgelt keerdunud sabaotsaga; tähelepanelikkuse korral kerkib saba kõrgele ja keerdub ülalpool seljajoont, kusjuures sabaots puudutab nimmet (saba „teeb ratast“, „*arroundera*“ Püreneeде mägirahva kõnepruugis).

JÄSEMED:

ESIJÄSEMED :

Esijalad on tugevad ja sirgete seisudega, püstised.

Õlad : Keskmiselt kaldus asetusega.

Õlavarred : Hästi lihaselised, keskmise pikkusega.

Küünarvarred : Sirged, tugevad, hea karvanarmastusega.

Randmeliigesed : Asetsevad küünarvarre pikendusena.

Kämblad : Kergelt kaldus asetusega.

Esikäpad : Piklikuvõitu, kompaktsed, mõnevõrra võlvunud varvastega.

TAGAJÄSEMED :

Karvanarmastus tagajalgadel on rikkalik ja pikem kui esijalgadel. Tagantvaares on tagajalad maapinna suhtes sirgelt püstise seisuga.

Reied : Mitte liiga pikad, keskmiselt kaldus asetusega; lihastik on hästi arenenud ning ümaralt väljakummuv.

Põlved : Mõõdukalt nurgitunud, asetsevad kere pikiteljega paralleelselt.

Sääred : Keskmise pikkusega, tugevad.

Kannaliigesed : Laiad, kuivad, keskmiselt nurgitunud.

Tagakäpad : Piklikuvõitu, kompaktsed, mõnevõrra võlvunud varvastega.

Kannused : Mõlemal tagajalal on kahekordsed, hästi väljaarenenud kannused - topeltkannused. Esijalgade lisavarbad võivad olla nii ühe- kui kahekordsed.

LIIKUMINE :

Pürenee mäestikukoera liikumine on jõuline ja vaba, mitte kunagi raskepärane; liikumine on üsna pika ulatusega ja kiire ning samas pehme ning elegantsena näiv. Liigesenurgad võimaldavad koeral liikuda kestvalt ühtlase ja vastupidava tempoga.

NAHK :

Nahk on paks ja elastne; sageli esinevad kogu keha ulatuses pigmendilaigud.

KARVKATE:

KARV : Tihe ja sile, üsna pikk ja paindlik; turjal ja seljal üsna kuivalt kare; sabas ja kaela osas, kus karv võib ka veidi laines olla, on karv pikem. „Pükste“ karv on peenem, villavam ja hästi tihe. Alusvill on kogu ulatuses hästi tihe.

VÄRVUS : Valge või valge hallide (mägra- või hundihallide), helekollaste või oranžitooniliste (roostetooniliste) laikudega peas, kõrvadel ja sabatüve piirkonnas, vahel ka kerel. Mägrakarva laigud on eelistatumad.

SUURUS JA KEHAKAAL :

Turjakõrgus : Isastel 70 – 80 cm,
Emastel 65 – 75 cm.

Väga heatübiliste koerte puhul võib lubada kõrvalekallet kuni 2 cm ülespoole.

VEAD: Kõiki kõrvalekaldeid eeltoodust tuleb lugeda vigadeks, mille hindamisel tuleb lähtuda otseselt kõrvalekalde ulatusest.

Üldilme

- Raskepärasusele viitav mulje, suursugususe puudumine. Lihav, lõdva kehaehitusega, uimane koer.

Pea

- Liiga raske, ristkülikukujuline.
- Liiga lai koljuosa, kumerdunud otsmik.
- Liiga rõhutatud või puudulik üleminek alubalt koonule.

- Liigselt ripuvad ja lõdvad mokad.
- Ebapiisavalt pigmenteerunud ninapeegel, silmalaugude servad ja mokaade servad.

Silmad

- Ümarad, heledad, sügaval asetsevad või välja pungituvad, liiga suured või liiga väikesed, liiga lähestikku või teineteise suhtes liiga laia asetusega silmad. Nähtav silma sidekest. Võimukas ilme.

Kõrvad

- Laiad, pikad, sissepoole pöörduvad, voltidesse hoiduvad, liiga kõrgele kinnitunud või tahasuunas pöördvalt hoiduvad kõrvad.

Kael

- Kitsas, pikavõitu või vastupidi, liiga lühike, mis jätab mulje otse õlgade vahele jäävast peast. Liiga tugevasti väljendunud kaelalott.

Kere

- Nõgus või kumer ülajoon, tagakõrge profiil.
- Liiga lai või liiga kitsas eesrind, lamedad roided või vastupidi, tünnikujuliselt kaardunud roided.
- Hurdalikult nõõrdunud või lõdvalt ripuv kõht.

Saba

- Ebapiisava tihedusega karvastikuga või halvasti hoiduv; liiga lühike või liiga pikk, karvanarmastuse puudumine; „sabaratta“ puudumine liikumisel või ka rahulikus olekus püsivalt „rattana“ hoiduv saba.

Esijäsemed

- Liiga avatud labaluu ja õlavarreluu vaheline liigesenurk.
- Väljapoole või sissepoole pööratud varbad.

Tagajäsemed

- Jäigad või ülenurgitunud kannaliigesed.
- Väljapoole või sissepoole pööratud varbad.

Käpad

- Pikad, lamedad.

Karv

- Lühike või krussis, siidine, pehme karv; alusvilla puudumine.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD :

Ninapeegel

- Kõik muud värvid peale täies ulatuses musta.

Lõuad / Hambad

- Üle- või alahambumus ning igasugused lõualuude vead.

Silmad

- Depigmenteerunud silmalaugude servad, kollased silmad.

Kannused

- Kannuste puudumine, tagajalgadel ühekordsed või välja arenemata (atrofeerunud) topeltkannused.

Karvkatte värvus

- Kõik standardis nimetamata värvused.

Suurus

- Ettenähtud piiridest väljapoole jääv suurus.

Märkus : Isastel peab olema kaks nähtavalt normaalselt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Maret Kärsti tõlge

Saksa- ja prantsusekeelsetest originaalidest oktoober, 2005.
heaks kiidetud EKL juhatuses 15.12.2005 protokoll nr 12.